

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

Makale Bilgileri

DOI: 10.29299/kefad.1146744

Yükleme: 21.07.2022

Düzeltilme: 30.12.2022

Kabul: 31.12.2022

Anahtar Kelimeler:

Editöre Mektup

Bağlama Eğitimi

Çalgı Eğitimi

Performans Ölçeği

Editöre Mektup:

“Bağlama Performansı Ölçme Aracı” Konulu Makaleye Dair Birkaç Not

Article Information

DOI: 10.29299/kefad.1146744

Received: 21.07.2022

Revised: 30.12.2022

Accepted: 31.12.2022

Keywords:

Letter to the Editor

A Stringed Instrument
Training

Instrument Training

Performance Scale

Letter to the Editor:

A Few Comments on the Article with Topic “Bağlama Performance Measurement Tool”

Editöre Mektup

Bu mektup; ‘Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi’nin 21. Cilt-3. Sayısında, 2020 yılı Aralık ayında yayımlanan ve Arş. Gör. Dr. Alper Börekci ile Prof. Dr. Esra Dalkıran tarafından yazılan “Bağlama Performansı Ölçme Aracı’nın (BPÖA) Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması” başlıklı makale ile ilgilidir. Yazarlar bu makalede, Türkiye’de güzel sanatlar liselerinde verilen “Çalgı Eğitimi: Bağlama” derslerinin yarıyıl sonu sınavlarında kullanılmak üzere geçerliliği ve güvenilirliği yüksek olan “yeni” bir ölçme aracı geliştirmeyi amaçladıklarını belirtmektedirler. Böylece, alandaki bir ihtiyaca yönelik adım atmışlar ve yayın yapmışlardır. Editöre mektup, anılan makalede dikkat çeken bir hususu dile getirmek için yazılmıştır ve tartışmalı olabilecek kesitlerin tümüne yönelik olmayıp, “daha önce yapılmış olan ilgili araştırma ve çalışmalar” hakkında birkaç not ile sınırlıdır.

Bilindiği gibi; bilimsel yayınların metodik ve etik temel zorunluluklarından birisi, ilgili konuda daha önce yapılmış olan çalışmaların, özellikle öncü çalışmaların yayında uygun şekilde anılmasıdır. Bu “yer verme”, sadece ilgili konudaki çalışmaların silsilesini görünür kılmakla kalmaz; aynı zamanda araştırmacının ilgili alan yazını dikkatle taradığının da önemli bir göstergesidir. Anılan makalenin giriş bölümünde ölçme, ölçme aracı gibi temel hususların aydınlatılmasına karşın; spesifik olarak bağlama eğitimi süreçlerinde çalma performansı ölçümü için hali hazırda yapılmış olan ölçme aracı geliştirme çalışmaları ve mevcut ölçme araçları, makalede ismen dahi yer almamaktadır. Oysa yazarlar “yeni” bir aracın geliştirilmesinden bahsetmekte, bu cümle de “eski” araçların varlığını içkin olarak kendiliğinden işaret etmektedir.

Anılan makalede, “Yapılan analizler ve uzman görüşleri doğrultusunda, günümüzde müzik eğitimi alanında, ölçme araçlarının geliştirilmesi ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmasına rağmen, halk çalgıları ve milli kültürümüzün en önemli simgesi olan Bağlamanın ölçme boyutuna ilişkin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmediği saptanmıştır.” (Börekci ve Dalkıran, 2020, s. 1729) ifadeleri yer almaktadır. Buna karşın, Türkiye’deki “Bağlama Eğitimi” literatüründe; bilimsel çalışma bağlamında geliştirilen, Özata ve Kalyoncu tarafından “1) Aşama/düzye ve beceri ayrımı yapılmaksızın performansı genel bir yaklaşımla ele alanlar, 2) Bağlamada spesifik bir beceriye [ve düzyeye] yönelik olanlar” (2021, s. 7) şeklinde gruplandırılmış olan çeşitli ölçme araçları mevcuttur. Birinci grup için, Sözen’in (2012) doktora tezi için uyarladığı değerlendirme aracı örnek verilebilir. İkinci gruptaki araçlar için ise; Kınık (2010), İnanıcı (2017), Açar (2019), Özata/Kalyoncu ([2019] 2021) ve bu editöre mektup yazısına konu olan makaleyle aynı yıla denk gelen Gerekten’in (2020) çalışmaları örnek verilebilir.¹

Probleme iki varsayım ile yaklaşmak isterim. Birincisi, yazarların literatür taraması esnasında herhangi bir sebeple bu araçlara rastlamamış olmaları. Ancak, bu yazıya konu olan makalenin birinci

¹Ayrıca, bilimsel yöntemle yapılan çalışmalar dışında, didaktik bağlamda geliştirilen araçlar da mevcuttur. Güzel sanatlar liselerinin 2019 yılında yenilenen Bağlama ders kitaplarında, performansı da kapsayan ancak bir ölçek kadar kapsamlı olmayan dereceli puanlama anahtarlarına yer verilmiştir. Detaylı bilgi için bkz. <http://meslek.eba.gov.tr/?p=Ders-Kitabi&tur=gsl>

yazarının, Özata'nın 2019 yılı Ağustos ayında biten doktora tezi sürecinde geliştirilip kullanılan ve 2021 yılında yayımlanan makale ile tanıtılan "Bozuk Düzeni Bağlama Eğitiminde Başlangıç Düzeyi Performans Ölçeği"nin geliştirilme sürecinde ikinci değerlendirici olarak görev almış olması (Özata, 2019, s. VI; Özata ve Kalyoncu, 2021, s. 18); en azından bir ölçeğin varlığından haberdar olduğunu gösterir.

İkinci varsayım, yazarların mevcut ölçme araçlarını bilimsel anlamda kayda değer bulmamalarıdır. Ancak, bu durumda da mevcut araçların -kısmi bile olsa- bilimsel bir eleştirisinin sunulması; tatminkâr bir sonuca doğru ilerlememize katkı sağlayabilirdi. Kaldı ki, yukarıda sıraladığımız ve bilimsel çalışma bağlamında geliştirilen Bağlama performansı ölçme araçlarının en azından kapsam geçerliliğinin uzmanlarca sağlanmış olduğu, yazarlarınca açıkça beyan edilmektedir. Bazılarında ise, geçerlilik ve güvenilirlik için gerekli istatistik analizleri de yapılmış durumdadır. Buna rağmen, ölçme araçlarının eksik ve tartışmalı yönleri pek tabii ki bulunabilir. Ancak, yazarlar Börekci ve Dalkıran (2020), okurları bu eksikleri görmelerini sağlayacak gerekçeli eleştirilerden mahrum bırakmaktadırlar.

Sonuç olarak; sınırlı sayıda ve içerikte de olsa, alan yazında Bağlama çalma performansını ölçmeye yönelik araçlar mevcuttur. Börekci ve Dalkıran (2020) tarafından bunların varlığına makalede ismen dahi işaret edilmemiş olup, bu durum bilimsel bağlamda dikkat çekicidir. Özellikle sınırlı çalışma yapılan konu alanlarında öncü çalışmaların belirtilmesinin ne anlama geldiği, bilim çevrelerinde iyi bilinmektedir. Yazarların, kendilerinden önce yapılan ölçek geliştirme girişimleri hakkında suskun kalmalarının sebeplerini açıklığa kavuşturan eleştirel argümanları sunmamaları ve mevcut araçları anmamaları; bu konuda ilk çalışmayı yapanların kendileri olduğu iddiasını da beraberinde getireceği için, bilimsel ve etik açıdan tartışmalı bir durumu doğurmaktadır.

Araştırmanın Etik İzinleri

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran University Journal of Kırşehir Education Faculty

ISSN: 2147 - 1037

ENGLISH VERSION

Letter to the Editor

This Letter to the Editor is about the article “Development of the Bağlama Performance Measurement Tool (BPMT): Validity and Reliability Study” written by Asst. Dr. Alper Börekci and Prof. Dr. Esra Dalkıran and was published in Volume 21 (3) of the journal ‘Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi’ in December 2020. In mentioned article, the authors state that they aim to develop a “new” measurement tool with high validity and reliability to be used in the final exams of the “Instrument Training: Bağlama” courses given in arts high schools of Turkey. Thus, they took a step with this publication towards the meet of a need in this field. This Letter to the Editor has been written to express an issue that draws attention in the aforementioned article. The letter is not intended for all potentially controversial points of the article but is limited to a few notes on “related literature and previous research”.

As it is well known, one of the basic methodical and ethical obligations of scientific publications is the appropriately mention of the previous studies, especially those that point the way ahead in the respective subject area. This “inclusion” not only makes a specific sequence of studies on the subject visible but is also an important indicator that the researcher has carefully reviewed the relevant literature. Although the basic issues such as measurement or measurement tool are clarified in the introduction of the aforementioned article, the existing studies on the development of performance measurement tools and on the performance scales specifically for the playing performance in the Bağlama training processes are never mentioned, even by name. However, the authors speak of the development of a “new” tool, and this sentence already implicitly points to the existence of “old” tools.

These statements are included in the aforementioned article: “In line with analyses and expert opinions, currently in spite of a variety of studies to develop measurement tools in the music education area, it was identified that no valid and reliable measurement tool was developed for measurement of the most important folk instrument and symbol of Turkish national culture of the baglama” (Börekci & Dalkıran, 2020, p. [1729]1744). On the other hand, in Turkey there are various performance measurement tools in the “Bağlama Training” literature developed in the context of scientific studies. These existing tools grouped by Özata and Kalyoncu as “1) those dealing with performance with a

general approach without distinction of level and skill, 2) those targeting a certain specific skill [and level] in Bağlama” (2021, p. 7). For the first group, the assessment tool that Sözen (2012) adapted for his doctoral thesis can be given as an example. The studies by Kınık (2010), İnanıcı (2017), Açar (2019), Özata/Kalyoncu ([2019] 2021) and -in the same year with the aforementioned article- Gerekten (2020) can be cited as examples for the second group.¹

I would like to express my view to the problem with two assumptions. First, the authors did not come across these tools for any reason during the literature review. However, the first author of the aforementioned article served as the second evaluator in the development process of “The Bozuk-Tuning Bağlama Performance Evaluation Scale for Beginner Level”, which was developed and used in Özata's doctoral thesis completed in August 2019 and introduced with an article published in 2021 (Özata, 2019, p. VI; Özata and Kalyoncu, 2021, p. 18). This fact indicates that at least one scale was known to the authors.

The second assumption is that the authors of the aforementioned article do not find the current existing measurement tools scientifically noteworthy. However, in this case, too, a scientific critique of the existing tools, even partial, should be presented; it could have contributed to our progress towards a satisfactory outcome. Moreover, it is clearly stated by the authors of above listed tools that the experts have provided the content/scope validity of the Bağlama performance measurement tools. In some others, the necessary statistical analyses for validity and reliability have also been carried out. Nevertheless, of course, the deficiencies and controversial aspects of the measurement tools can still be found. However, the authors Börekci and Dalkıran (2020) deprive readers of reasoned criticism that would allow them to see possible deficiencies.

Finally, even if there is a limited number and content, there are tools available in the literature to measure the performance of Bağlama playing. Their existence was not even mentioned by name in the aforementioned article by Börekci and Dalkıran (2020), which is remarkable in a scientific context. The importance of the inclusion of pioneering studies, especially in subject areas where limited study is conducted, is well known in scientific circles. That the authors not mention the available tools and not present critical arguments to clarify the reasons for their silence about attempts made before them, will bring with it the claim that they are the first to study on this subject area. It creates a controversial situation from a scientific and ethical point of view.

Ethical Permissions of Research

In this study, all the rules specified to be followed within the scope of the “Higher Education

¹In addition to the tools developed in the scientific context, further performance measurement instruments were developed in the didactic context. The Fine Arts High Schools Bağlama course books, which were renewed in 2019, contain rubrics that are not as comprehensive as a performance scale. For detailed information see: <http://meslek.eba.gov.tr/?p=Ders-Kitabi&tur=gsl>

Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive” were complied with. None of the actions specified under the heading “Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics”, which is the second part of the directive, have been taken.

Kaynakça

- Açar, Y. (2019). *Bağlama eğitiminde kullanılan notasyonların öğrencilerin deşifre başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Börekci, A. ve Dalkıran, E. (2020). Bağlama Performansı Ölçme Aracı'nın (BPÖA) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1726-1758. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59386/854002>
- Gereken, S. E. (2020). *Bağlamada/sazda misket düzeni için egzersiz ve etütlere dayalı öğretim modeli önerisi ve öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- İnanıcı, M. K. (2017). *Bağlama eğitiminde yöresel tavırların öğretime yönelik bir model önerisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Kınık, M. (2010). *Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde bağlama dersi başlangıç düzeyine yönelik öğretim programı önerisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Özata, C. (2019). *Başlangıç düzeyi bağlama eğitiminde 'programlı öğretim modeli'nin çalma performansına etkisi: Halk eğitim merkezi örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Özata, C. ve Kalyoncu, N. ([2019] 2021). Bağlama eğitiminde başlangıç düzeyine yönelik bir performans değerlendirme ölçęi geliştirme. *Eurasian Journal of Music and Dance*, (19), 1-25. DOI: 10.31722/ejmd.1033395
- Sözen, İ. (2012). *İşbirlikli öğrenme yaklaşımı ile yapılan toplu bağlama öğretiminin performans ve tutuma etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.